

Dneska by to možná šlo

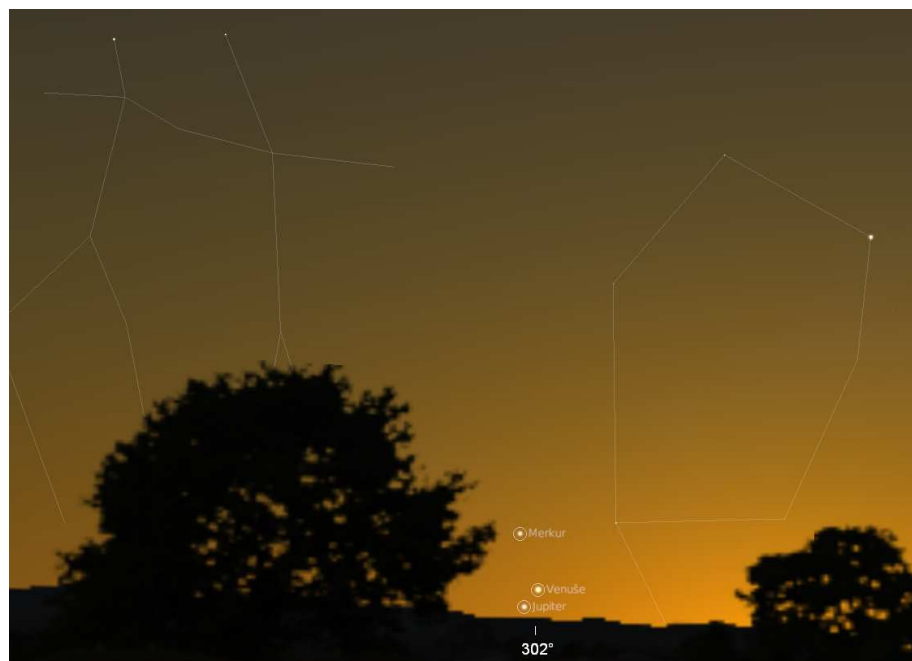
S ohledem na čas západu, respektive východu Slunce, jasnost úkazu a další astronomické vlivy, ale i vzhledem na aktuální předpověď počasí, je reálná pravděpodobnost možnosti dnes večer pozorovat

Tři planety na večerní obloze

Dnes večer dostanou zájemci o sledování konjunkce planet, které se promítají na večerní soumrakovou oblohu právě nyní, v samém závěru května a na začátku června, jednu z posledních příležitostí ke sledování kompletní trojice.

Konec občanského soumraku, tedy Slunce 6° pod ideálním obzorem, nastává dnes večer ve 21:42 SELČ. Již tato jeho pozice by nám v případě zcela bezoblačného obzoru dávala možnost na stále ještě světlé obloze zahlédnout jako první planetu Venuši. Ta se v podobě večernice právě „odlepí“ od Slunce a vymaňuje se z jeho oslepující záře po průchodu horní konjunkci. Planeta má aktuální mimořádně vysokou jasnost $-3,6$ mag a lze ji proto i nízko nad obzorem a krátce po západu Slunce relativně snadno vyhledat.

O trochu obtížnější to bude s další dvojicí. Jedinou výhodou je, že se obě nacházejí právě v blízkosti nepřehlédnutelné Venuše. Největším problémem asi bude Jupiter. V protikladu k Venuši, mizí největší planeta sluneční soustavy den po dni z naší oblohy, poté co jsme se pohledem na ni mohli těšit dlouhé měsíce v průběhu zimy a jara. Ztrácí se v jasů blízkého Slunce a to i při její aktuální jasnosti $-1,5$ mag. Poslední zúčastněná planeta, Merkur, se z paprsků zapadajícího Slunce naopak postupně vymaňuje. Je z celé trojice nejvýš nad obzorem a při troše štěstí ji také bez velkého pátrání zahlédnete. Jeho jas odpovídá hodnotě jen $-0,7$ mag.

Rozložení trojice je nejnázorněji patrné z připojeného obrázku zpracovaného prostřednictvím programu Stellarium. Planety se promítají na rozhraní souhvězdí Vozky a Orion (které je ale už prakticky celé pod obzorem). Trojici seřazenou téměř svisle naleznete v azimutu kolem 302° . Nejvýše položený Merkur je v okamžiku konce občanského a začátku nautického soumraku $7,3^\circ$ nad ideálním obzorem. Venuše pak září pod ním ve výšce $4,8^\circ$. A skutečně jen těsně nad horizontem ve výšce pouhých $4,0^\circ$ se s námi na několik měsíců loučí Jupiter.

Z výše uvedeného je zřejmé, že pozorovací stanoviště je nutno vybírat s vědomím, že pokud nemáte zcela „čistý“ severozápadní obzor nemá ani smysl se o sledování seskupení tří planet pokoušet.

Obtížná bude pravděpodobně snaha o fotografické zachycení všech tří objektů. Překážkou se stane především stále příliš jasná obloha krátce po západu Slunce. To však neznamená, že s o získání fotografie nemáte alespoň pokusit. Vše bude ve velké míře záviset na stavu atmosféry nad obzorem. Aby se vám na jediný obrázek vešla celá trojice, je nutno použít objektiv s ohniskovou vzdáleností maximálně 50 mm (po přepočtu z klasického kinofilmového políčka) ve formátu na výšku.

Přeji jasnou oblohu a zajímavý astronomický zážitek, případně doplněný zajímavým fotografickým úlovkem.